

PÁL SÁNDOR ATTILA

Rokonok

Megérkeznek a sarki házhoz, feszengve és émelyegve az összevissza ivástól és a tömény, cukros sütemények néha sonkával és tojással megszakított zabálásától. Az apa óvatosan parkol le az utcán a zöldellő, hepehupás gyepre. Nem tujákkal keretezett és szögletes, telepített fű ez, mint sok háznál a faluban, hanem gyeper, a telekhatáron a barna betonalapból kinövő rozsdás vaskerítés ágai kanyarognak, csavarodnak egymásba. Az utcai kiskert azért kapálgatva, itt-ott metszett rózsabokrok, épp-hogy csak, mintha csupán a tetejéig tudna lehajolni az, aki csinálja. A járdaszéltől az oldalbamart, karamellszín kádárkocka.

Erőtlen, reszketegen vibráló csengőszó a megfakult, betyárkodásra ingerlő zöld gomb megnyomása után. Toncsika érkezik nyitni a vaskaput. Rokkantnyugdijas már, leszázalékolták, az olajnál dolgozott, az egyik lábára kissé sántít, mindene fáj, azt mondja. Nehéz elképzelni, hogy valakinek mindene fáj, gondolja az idősebb fiú, hogyan lehet azt ép ésszel kibírni, ha tényleg mindene, szó szerint minden egyes porcikája, ahogy mondja, fáj, hogyan nem örül bele? Hogyan tud aludni? Hogyan?

Kijön az Era is, a lányuk, látszik, hogy húsvétra fodrásznál volt, a haja élénkvörös, meg van fésülve, ami ugye teljesen más, mint egy férfinál, hogy lelapítja, elrendezi a haját a fodrász, hanem pont hogy nagyon keményen kaparja a tővénel, ezt a fiatalabb fiú többször látta, amikor várt az anyjára a hajlakkszagban, a nőknél ez éppen azt jelenti, hogy formája lesz, búrája, tartása, mint egy sisak a fejen. Era olyan negyvenöt éves lehet, otthon számolják már ki estefelé, pár bilagit, eszpumizán vagy pálinka, kinek mi után. Ennekem nagyon öreg, meg van öregedve, mondja az idősebb fiú, az apa váltig állítja, hogy nem olyan öreg, persze mihez képest. Gondolom az egyszerű élet is segít, mondja a fiatalabb fiú. A férje az meg hol volt, kérdezi az anya, hát az olyan lehetetlen ember, biztos dolgozott vagy seftelt, nem érdekli azt semmi, csak a traktorok meg a gépek. Olyan, mint a gyereke, pont.

A gyerek is ott van, lekezelnek, nem is határozott, nem is döglötthal a kézfogása, középút, köszön rendesen, szembe nem néz. Szája fölött öcsibajusz, végig nyomkodja a telefonját, keselyűnyakkal hajol a képernyő fölé, az anyja unszolására jön csak elő.

A kertben mindenhol tavaszi virágok, élesen süt a nap, burjánhó színek és illatáradat, a homokos talaj úgy tűnik, mintha mindig nedves lenne, mintha itt, ezen a kis portán nem lenne szárazság, valami felhő lenne felette, csak afölött a pár négyszögöl fölött, amiből sűrűn és bőven esik az eső, mint a másolt jugoszláv kalózkazettákon, az amerikai mesékben volt ilyen, gondolja az idősebb fiú. A fényes, kerti bur-

jánzás és rendbentartás frissessége, s aztán bent a félhomály és a levegőhiány. A szobanövényeszag. Az előszobában éjjel-nappal meg kell gyújtani a lámpát.

Bent a mama várja a locsolkodókat. Nehezen megy, depressziós is volt az anya szerint, a Toncsika felesége, az utóbbi években lett csak igazán és az áhított módon ő a mama, amikor végre eltemették az anyósát, aki folyton csak egrecéroztatta, semmi se volt jó neki, töpörödött, kilencvenévesen is kisimult arcú, szép, de akaratos, állhatatos kis asszony, az utolsó fél évben már nem tudott felkelni az ágyból, de apró, gombócra gyúrt, recsegő hangú kis méregzsákként, egy beszélő rongycsomóként utasítgatta a menyét, aki akkor még nem volt mama, csak Marika. A mama ebbe a negyven év alatt beleöregedett, majd pár éve kivirult. Jó kedve van, beszél összevissza. Toncsika állatokat tart, van két kiskecske is, szelídek.

Az előszobába lépve műkö mindenütt, középen szűkösön asztal, székek, s innen nincs is tovább. Jobbra az egyik utcai szoba, ami a mamáé volt, az anyukáé, meg az öregé, amíg meg nem haltak, mindkettő ott, az új mama ki is dobálta minden bútort, nem a halottaktól, a behalt szaguktól vagy mástól való félelmében, hanem mert nem akart emlékezni a mamára, az öregről hagytak kint képet, meg egy esküvőt, s azzal ennyi. A redőnyök mind lehúzva. Az a helyiség azóta nappali, a zöld kárpit s a dohszag, olyan, mint egy elhagyott, ám valamilyen okból a fénytől elzárva is zöldellő, áporodott pincemély. A másik utcai szobában, amennyire belátni a lefüggönyözött ajtón, a háló lehet, de micsoda kupi, élnek ott? Vagy csak alszanak? Szemben a fürdő, ajtaja mindig csukva, nem is tudni, milyen vajon belülről, balra pedig a konyha, narancssárga-piszkosfehér, harminc-negyvenéves konyhabútor, a teltebb színű, egészségesebb, kövérebb időkből emlékeztek ott valami nagy ebédre, vacsorákra, vagy talán csak régi húsvétokra, amikor az Era még huszonéves volt, a Marika az óriáskindergyárban dolgozott, mindig hozta a játékokat, a Toncsika, munkatársainak Tóni, mindenki másnak Antal, ki az, ő meg az olajnál, saját kosival, az akkor új piros kadetttal járt még be.

Leülnek, csakhamar előkerül egy kis sós, krémes, émelyítő szeletek, erre az alkalomra vásárolt üdítők, többször elmondják, hogy egyébként nincsenek a háznál, csak hát ünnep van, meg a locsolók, voltak már, nem, ti vagytok az elsők, dobozos Kőbányai, pálinka – sonka, tojás nem. A konyhából kell még székeket kihozni, teliessen hideg az előszoba, de egyértelmű és vitathatatlan, hogy csak ott lehet leülni. Úgy adogatják ki a székeket a konyhából, mint valami értékes kincseket rejtő raktárból, a mama néha eltűnik ott, s újabb és újabb vendégkínáló dolgokat kerít elő. Era közben arról beszél, hogy fent volt az interneten, a Blikken is, nem láttátok, hogy a Korda Gyuritól meg a Balázs Kláritól egy rajongó pénzt akart kérni, csak úgy, hogy adjanak nekije pár millió forintot, mert neki arra szüksége van, s őnekik biztos van. És erre mondták a Kordáék, hogy ők csak így nem, jótékonysági koncert után a bevételt szívesen odaadják, de csak így nem, mer milyen alapon. Hát mit képzelt ez? Vagy hogyan? Hát teljesen érthetetlen. Era nem is tud az egész locsolkodás alatt napirendre térni efölött.

Ki hogy van, ti hogy vagytok, elvagyunk, megvagyunk, mi is, hát mennek Pestre, nagyok, értem, lakatosnak tanul, bizony-bizony, most már csak jön egy kis eső, kel-lene nagyon, locsolgatjuk, vannak állatok, amíg bírjuk csináljuk, te Iduska, hol is lakott amaz, ó, hát az már régen meghalt, megvan-e még, hogy megvan-e még, meg, él, ott a Táncsics utcában, a Feri bácsiék mellett. A Feri bácsi az már nem él.

Toncsika megkérgesedett ember, halk szavú, néha kivillannak a fémfogai, anyjához hasonlóan tiszta arcán a ráncok úgy tartanak a fülétől a szemgödréig, mint egy folyó, mely aztán deltatorkolattal ér a tengerbe. Kezeit a combjain nyugtatja, széles terpeszben ül, kézfejei, mint két nagy bunkó, mondja, hogy nagyon fájnak, a csont, belül a csont, az fáj. Különben órákat gyűjt, faliórákat. Ez ilyen hóbi vagy minek lehet mondani. Háromkor az összes zengve, csengve, csilingelve megszólal, a vendégek feje majd szétmegy a hangtól. Toncsika, a mama, Era és a gyerek mosolyognak. Különben mi mán megszoktuk, alszunk is tőle, nem probléma.

Mikor indulnának, szinte egy mozdulattal lökik ki maguk alól a műkövön fejfájdítóan csikorduló, kopott székeket. Ekkor van locsolás, szokásos rövid hülyeségek, felnéztem az égre, a versemnek vége, egy dolog bánt engemet, hogy elfelejtettem a locsolóversemet, egy tők, két tők, három tők, négy tők, nem tökölök, öntök, a fiatalabb fiú improvizál, olyan viccelős, mint a nagyapja, szuszognak a pacsulikölnik, a szabad-e locsolni formalitás persze, a mama mégis kitörő örömmel, vihogva ordítja, hogy szabad. De jó, hogy jöttetek, már mentek, ráértek, megyünk, mert. Megyünk. Ráértek. Nem kell ellátni az állatokat, nem mennek már máshová, nincs dolguk. A gyerekeknek menni kell Pestre.

A locsolási díj három, húsvéti szalvétába tekert Kőbányai.

Mind kikísérik a locsolókat. Lassan, megfontoltan, karbafont kézzel csoszogás a kapu felé. Az elől lévő nem várja meg a kapunyitást, maga fogja és fordítja el a kulcsot, nehéz, rúgni kell az alján, himbálózva, nyikorogva táru.

Kétoldali puszilkodás, a keret. A kamaszgyerekkel csak tartózkodó kézfogás. Kint továbbra is nyári meleg, az ingeken kerek és amorf izzadságfoltok, pacsuliszag a virágillatban. Az egyik veteményben nagy, herélt kandúr döglik, alig bírja nyitva tartani a szemét. Vigyázzatok magatokra. Tik is. Szervusztok, szervusztok. Integessetek.

A ház fölött a kis felhőből csepereg az eső.